

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xénero e educación social

Materia	Xénero e educación social			
Código	O05G130V01305			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Mayobre Rodriguez, Purificacion			
Profesorado	Mayobre Rodriguez, Purificacion			
Correo-e	pmayobre@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral Desde hai unhas décadas, nos países democráticos, as nenas edúcanse desde a preescolar hasta a universidade en escolas chamadas coeducativas, querendo significar con elo que nenas e nenos están na mesma aula e que reciben a mesma ensinanza. Sen embargo, nese tipo de escola, as nenas non efectúan aprendizaxes significativas equivalentes aos seus compañeiros varóns, porque a escola, a educación formal e non formal, segue a ser unha importantísima correa de transmisión da dominación masculina, do privilexio epistémico outorgado pola nosa tradición á forma de conceptualizar o mundo os varóns.

O resultado é que a educación non é neutral, exerce unha socialización diferencial por sexos de acordo coa orde patriarcal e impón o modo masculino de estar e relacionarse co mundo. Por eso é precisa unha intervención educativa encamiñada á consecución da eliminación dos obstáculos, visibles e invisibles, que impiden o desenvolvemento integral das capacidades de mulleres e homes sen restriccións de xénero e que permita educar para ser igualmente diferentes

Competencias de titulación

Código				
A1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa			
A2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas			
A3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)			
A18	Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía			
B8	Capacidade crítica e autocrítica			
B12	Compromiso ético			

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa	A1
Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)	A3
Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas	A2
Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía	A18

Contidos	
Tema	
1.- Bases conceptuais e históricas da construción social do xénero	1.1. A construción social do xénero como categoría analítica 1.2. Desigualdades sexuais e construción das identidades de xénero
2.- Teorías feministas e educación	2.1. Presupostos filosóficos e educativos dos feminismos da modernidade, posmodernidade e queer
3.- A dominación simbólica como fonte de violencia	3.1.- Lingua, diferenza sexual e xénero 3.2.- Familia, valores e igualdade entre mulleres e homes 3.3.- O androcentrismo na ciencia e os seus efectos na educación 3.4.- Análise dos materiais curriculares desde a perspectiva do xénero 3.5 A interacción e a organización escolar 3.6.- Educación, convivencia e afectividade
4.- A integración do enfoque de xénero na formulación ou implementación de políticas de educación	4.1.- Políticas de igualdade 4.2. Programas e experiencias para a igualdade 4.3. Funcións e competencias da educación social
5.- Guía práctica para unha educación coeducativa	5.1. Análise e presentación de diversas guías coeducativas 5.2. Elaboración dunha guía coeducativa para educación social

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	21	3	24
Titoría en grupo	8	0	8
Traballos tutelados	0	40	40
Actividades introdutorias	2	0	2
Seminarios	15	22	37
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	20	23
Traballos e proxectos	1	6	7
Outras	7	2	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Presentación dos contidos da materia.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballos tutelados	Realización dun traballo de introducción á investigación relacionado coa temática da materia. exposición por parte do alumnado ante a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre os resultados do traballo.
Actividades introdutorias	Presentación da materia, da programación docente, das actividades a realizar durante o cuadrimestre e da avaliación
Seminarios	Exposición e debate sobre un tema relacionado co programa da materia a partir da análise previa dalgún documento escrito ou audiovisual

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Atención continuada do procedemento de elaboración do traballo, desde a delimitación do tema e búsqueda da bibliografía ata o proceso de sistematización e elaboración da memoria.
Titoría en grupo	Atención continuada do procedemento de elaboración do traballo, desde a delimitación do tema e búsqueda da bibliografía ata o proceso de sistematización e elaboración da memoria.
Traballos tutelados	Atención continuada do procedemento de elaboración do traballo, desde a delimitación do tema e búsqueda da bibliografía ata o proceso de sistematización e elaboración da memoria.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Probas de resposta longa, de desenvolvemento	50
Traballos tutelados	O alumnado presenta o resultado obtido na elaboración dun documento escrito sobre un tema relacionado coa materia. Ha de realizar tamén unha exposición oral	30
Seminarios	O alumnado presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre un tema de actualidade	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado non presencial:

- O alumnado que non poda asistir á clase regularmente, non poda seguir a avaliación continuada nin asistir á titorización dos traballos, realizará as seguintes probas; unha proba de contidos teóricos (60%), un traballo sobre un tema relacionado cos contidos do programa (20%), o resumo dos libros: *Educación y género. El conocimiento invisible* y *De mujeres, sobre mujeres y Educación*, reseñados na bibliografía básica (20%), sendo necesario obter, polo menos, o aprobado en cada unha das probas para facer media.

Segunda convocatoria: Ao alumnado que supere algunhas das probas ou actividades obxecto de avaliación conservaráselle a cualificación da parte aprobada ata a convocatoria de Xullo. As probas non superadas serán avaliadas nesa convocatoria

Bibliografía. Fontes de información

Jiménez, Carmen, Pérez, Gloria, **Educación y género. El conocimiento invisible**, Tirant lo Blanch,

Alcántara, Dolores y Gómez, Blanca, **De mujeres sobre mujeres y educación**, CEDMA,

Herranz, Yolanda, **Igualdad bajo sospecha**, Narcea,

VV.AA., **La cultura de género en las organizaciones escolares**, Octaedro,

Altable, Rosario, *Penélope o las trampas del amor*, Madrid, mare Nostrum, 1992

Barragán, fernando (coord.), *Violencia de género y Curriculum. Un programa para la mejora de las relaciones interpersonales y la resolución de conflictos*, Málaga, Aljibe, 2001

Blanco, Nieves, *El sexismo en los materiales educativos de la ESO*. Sevilla, Instituto Andaluz de la Mujer, 2000

Lomas, Carlos, *Los chicos también lloran: identidades masculinas, igualdad entre los sexos y coeducación*, Paidós,, 2004

Rodríguez, Gloria, *¿Qué es el lenguaje sexista?: materiales didácticos para la coeducación secundaria obligatoria*, Oviedo, Instituto Asturiano de la Mujer, 2003

Rodríguez, Carmen (comp.), *La ausencia de las mujeres en los contenidos escolares*. Madrid, Niño y Dávila, 2004

Recomendacións
